

εις Ἀμπελάχια, κωμόπολιν παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Πηλίου ὄρους, ὅπου μετὰ τοῦ ποιητοῦ Χριστοπούλου, τοῦ Κωνσταντᾶ καὶ τῶν ἀδελφῶν Καπετανάκη συνέλαβε τὸ σχέδιον ἵνα ἀνεγείρῃ πανεπιστήμιον. Ἄλλὰ δυστυχῶς τὰ ὄργανα ταῦτα διεσκορπίσθησαν παρὰ τῶν Τούρκων, ὅτε κατέστρεψαν πλεῖστον μέρος τῶν πόλεων καὶ χωρίων τῆς Θεσσαλίας.

Τοιοῦτός ἐστιν ὁ κατάλογος τῶν σοφῶν, οἵτινες συνιστῶσι τὴν δευτέραν περίοδον τῆς ἡμετέρας φιλολογίας. Ἐὰν ὠνόμαζον ἅπαντας τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν διάδοσιν τῆς παιδείας καὶ τῆς τελειοποιήσεως τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς γλώσσης, παρεσυρόμην ἔξω τοῦ κυρίου θέματός μου. Ὅθεν ὠνόμασα μόνον τοὺς διασημοτάτους ἄνδρας, οἵτινες, καίτοι μὴ ὄντες πάντες καθηγηταὶ τῆς φιλολογίας, πάντοτε ὅμως διὰ τοῦ τρόπου τοῦ σκέπτεσθαι περὶ αὐτῆς καὶ τῆς φιλοσοφικῆς μεθόδου, ἐμόρφωσαν ταχέως οὐχὶ γραμματικούς ξηροὺς, ἀλλὰ πεφωτισμένους φιλολόγους.

Μέχρι τοῦδε ὠμίλησα περὶ τῶν σοφῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐξ Εὐρώπης κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ μετέλλαξαν τὴν διανοητικὴν κατάστασιν τοῦ ἐλληνικοῦ